

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 220/07-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť M. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. T. G., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 879/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 3155/00) a Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 879/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 3155/00) a Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/03 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/03 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. M. P. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie spolu v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), z ktorej mu je Okresný súd Košice I p o v i n n ý zaplatiť 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún) a Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý zaplatiť 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia M. P. v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet advokáta JUDr. T. G., K., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Košice I a Okresný súd Bratislava I sú p o v i n n í uhradiť spoločne a nerozdielne štátu trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) každý po 3 148 Sk (slovom tritisícstoštyridsaťosem slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Sťažnosti M. P. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 220/07-31 z 18. októbra 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 879/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 3155/00) a Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/03.

Sťažovateľ zastúpený ustanoveným právnym zástupcom v doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 10. októbra 2007 okrem iného uviedol:

«Sťažovateľ, ako žalobca, v právnej veci proti žalovanému Slovenskej republike, v konaní o zaplatenie 737.500,- Sk je účastníkom súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 42/2003 na základe postúpenia Okresným súdom Košice I zo dňa 25. 02. 2003.

Žalobou proti žalovanému osobne podanou na Okresnom súde Košice I dňa 02. 05. 2000 sa sťažovateľ domáhal zaplatenia sumy 737.500,- Sk titulom náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu, resp. jeho nesprávnym úradným postupom, ktorá sťažovateľovi podľa jeho tvrdenia vznikla tým, že „žalovaný schválil nedokonalý zákon o nebankových spoločnostiach a svojimi kontrolnými orgánmi nezabránil nebankovým spoločnostiam prijímať peňažné vklady napriek upozorneniam NBS“.

Po viac ako dvoch rokoch nečinnosti, dňa 02. 08. 2002 Okresný súd Košice I urobil svoj prvý relevantný procesný úkon v danej veci, a teda postúpil vec vedenú pod sp. zn. Ne 3155/00 z dôvodu vecnej nepríslušnosti na ďalšie konanie Krajskému súdu v Košiciach. Okresný súd Košice I týmto nepochybne hrubo ignoroval svoju zákonnú povinnosť, v zmysle ktorej, pokiaľ sa domnieval, že nie je vecne príslušný na rozhodnutie danej veci, mal ju postúpiť Krajskému súdu v Košiciach neodkladne. Podľa ust. § 104a ods. 2 O. s. p. „Ak je súd, na ktorý sa účastník obrátil, toho názoru, že nie je vecne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov“. Zmyslom citovaného ustanovenia O. s. p. je zhospodárniť a zrýchliť konanie, v prípadoch ak účastník podá návrh na vecne nepríslušný súd. Konanie Okresného súdu Košice I, ktorý ako vecne nepríslušný postúpil vec Krajskému súdu v Košiciach až po dvoch rokoch od podania žaloby, teda v žiadnom prípade nie neodkladne, tak ako to vyžaduje zákon, nevedlo k naplneniu zmyslu tohto zákonného ustanovenia.

Následne dňa 08. 08. 2002 Krajský súd v Košiciach, nakoľko nesúhlasil s postúpením veci (na Krajskom súde v Košiciach vedenej pod sp. zn. 5 Cb 1069/02), predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 104a ods. 3 O. s. p.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu príslušného rozhodovať kompetenčné spory, zo dňa 27. 08. 2002, č. k. Ndob 476/02-14 (Krajskému súdu v Košiciach doručeného dňa 24. 09. 2002), Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že vecne príslušným na prejednanie veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 5 Cb 1069/02 je Okresný súd Košice I.

Na základe uvedeného, dňa 14. 10. 2002 Krajský súd v Košiciach, v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 08. 2007, postúpil vec vedenú pod sp. zn. 5 Cb 1069/02 Okresnému súdu Košice I.

Dňa 14. 01. 2003, po troch mesiacoch opätovnej pasivity, Okresný súd Košice I urobil v poradí svoj druhý relevantný procesný úkon v danom konaní a vyzval sťažovateľa na doplnenie žaloby. Sťažovateľ efektívne reagujúc na výzvu súdu tejto vyhovel a svoju žalobu doplnil dňa 27. 01. 2003.

Dňa 25. 02. 2003, teda takmer šesť mesiacov potom ako Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o vecnej príslušnosti Okresného súdu Košice I v danej veci, Okresný súd Košice I predmetnú vec, po prečíslovaní vedenú pod sp. zn. 13 C 879/02, z dôvodu miestnej nepríslušnosti postúpil na prejednanie Okresnému súdu Bratislava I. Týmto postupom Okresného súdu Košice I jednoznačne došlo k opätovnému porušeniu dikcie zákona, konkrétne ust. § 105 ods. 2 O. s. p. v zmysle ktorého „Ak je súd, na ktorý sa účastník obrátil, toho názoru, že nie je miestne príslušný neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov“. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že Okresný súd Košice I opätovne nepostupoval v záujme zrýchlenia a zhospodárnenia konania a opakovane vytvoril v konaní bezdôvodný prieťah.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30. 04. 2003 bolo konanie v danej veci, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 42/2003 pre neodstrániteľnú prekážku konania spočívajúcu v nedostatku spôsobilosti žalovanej, súdom označenej ako Národná rada Slovenskej republiky, B., byť účastníčkou konania, zastavené.

Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu Okresného súdu Bratislava i v zákonnej

lehote odvolanie.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením č. k. 7 Co 207/03-35 zo dňa 30. 04. 2004 schválil zistenie prvostupňového súdu, že odporca žaloval subjekt (Národnú radu slovenskej republiky), ktorý nemá ani hmotnoprávnu subjektivitu ani procesnoprávnu subjektivitu a napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava ako vecne správne potvrdil.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co 207/03 zo dňa 30. 04. 2004 podal sťažovateľ dňa 02. 09. 2004 v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. dovolanie.

Sťažovateľ zároveň po piatich rokoch od podania žaloby v mesiaci september 2005 podal sťažnosť na prieťahy v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 42/03. V dôsledku svojej nevedomosti adresoval sťažnosť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Dňa 07. 10. 2005 bola Krajským súdom v Bratislave predmetná sťažnosť postúpená Okresnému súdu Bratislava I. Dňa 07. 11. 2005 JUDr. T. R. K., podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava I, poverená zastupovaním Mgr. M. L., predsedu Okresného súdu Bratislava I, uznala podanú sťažnosť za dôvodnú, čím potvrdila zbytočné prieťahy spôsobené v danom konaní nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 4 Cdo 225/2005-58 zo dňa 26. 01. 2006 z dôvodu, že sa sťažovateľovi odňala možnosť konať pred súdom uznal opodstatnenosť podaného dovolania a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Co 207/03 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, uznesením č. k. 4Co 118/06-66 zo dňa 31. 10. 2006 zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava I do dnešného dňa vo veci nerozhodol, a to aj napriek tomu, že rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 118/06-66 zo dňa 31. 10. 2006, teda takmer pred dvanástimi mesiacmi, mu bola uložená povinnosť v intenciách rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci naďalej konať. Okresný súd Bratislava I nerešpektovaním tejto povinnosti vytvoril a naďalej v konaní vytvára zbytočný prieťah.»

Sťažovateľ uviedol, že tento súdny spor, ktorý je v súčasnosti vedený Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 7 C 42/03, trvá už sedem rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončený, čo len prehlbuje jeho právnu neistotu.

Právny zástupca sťažovateľa v doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 10. októbra 2007 oznámil, že v postupe Okresného súdu Košice I a Okresného súdu Bratislava I vidí porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 500 000 Sk odôvodnil tým, že „sťažovateľ trpí stavom právnej neistoty“.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. 1 SprV/564/2007 zo 14. novembra 2007 vyjadril predseda Okresného súdu Košice I, v ktorom uviedol, že 20. februára 2003 bol spis z dôvodu miestnej príslušnosti postúpený Okresnému súdu Bratislava I, kde sa nachádza aj v súčasnosti.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. Spr. 2276/2007 z 9. novembra 2007 vyjadrila predsedníčka Okresného súdu Bratislava I, ktorá uviedla:

„K procesným úkonom vo veci od postúpenia veci na tunajší súd t. j. od 12. 03. 2003 musím konštatovať, že vec bola vybavovaná priebežne bez zbytočných prieťahov do 24. 11. 2004, kedy doručil navrhovateľ súdu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. Prieťah bol zistený do 17. 06. 2005 cca 6 mesiacov, kedy súd vyzval navrhovateľa na doloženie dokladov. Následne vo veci od 18. 11. 2005, kedy tunajší súd predložil tunajší súd spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, prebiehalo dovolacie konanie a konanie pred Krajským súdom v Bratislave k priebehu ktorého sa ako predseda okresného súdu nemôžem vyjadriť. Dňa 17. 08. 2007 Ústavný súd Slovenskej republiky vrátil spis spolu s kópiou rozhodnutia č. k. III. ÚS 220/07-11 zo dňa 21. 08. 2007, ktorým ustanovil navrhovateľovi právneho zástupcu. Na základe výzvy tunajšieho súdu zo dňa 27. 03. 2007 na opravu vád návrhu právny zástupca navrhovateľa doručil súdu dňa 11. 06. 2007 opravu návrhu a dňa 31. 10. 2007 navrhovateľ svoje podanie, ktorým žiadal zmenu petitu.

S poukazom na uvedené si dovoľujeme navrhnúť váženému Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby bola vzatá na vedomie skutočnosť, že súd konal v súlade s platnými právnymi predpismi s ohľadom na množstvo vecí vybavovaných v oddelení zákonnej sudkyne. Zákonná sudkyňa Mgr. E. S. v januári 2007 do starobného dôchodku

a dodatkom k rozvrhu práce na rok 2007 v marci 2007 bolo oddelenie 7 C pridelené novému zákonnému sudcovi.

Ctený ÚS SR dovoľujem si Vás požiadať, aby boli vzaté uvedené skutočnosti na vedomie a sťažovateľovi nebolo priznané finančné zadosťučinenie a to z dôvodu, že k zavinenému prietahu v konaní zo strany konajúcich sudkýň a vyšších súdnych úradníkov nedošlo a na konanie súdu v predmetnej veci mali vplyv objektívne skutočnosti (vysoký stav vybavovaných vecí v oddelení popri priemernom mesačnom nápade nových vecí a pretrvávajúci nízky počet sudcov tunajšieho súdu).“

Rovnaké skutočnosti (procesné úkony), ktoré označili účastníci konania vo svojom vyjadrení, zistil aj ústavný súd z obsahu spisu okresného súdu.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím.“

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 42/03 je náhrada škody s príslušenstvom podľa osobitného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu

spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Posudzovaná vec patrí po právnej aj skutkovej stránke k štandardnej agende všeobecných súdov (obdobne napr. II. ÚS 208/05).

Ústavný súd konštatoval, že doterajšia doba konania (žaloba bola Okresnému súdu Košice I doručená 2. mája 2000) predstavuje takmer 8 rokov a počas tejto doby ani tento súd, ani Okresný súd Bratislava I nevykonali žiadny dôkazný prostriedok, žiadne relevantné pojednávanie, zaoberali sa len odstraňovaním nedostatkov žaloby. Takáto dĺžka konania je neprimeraná a z ústavného hľadiska neakceptovateľná.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil, že by doterajšia doba konania bola podstatne ovplyvnená úkonmi sťažovateľa, aj keď tu treba uviesť, že sťažovateľ bol viackrát vyzývaný na odstránenie nedostatkov žaloby, v dôsledku čoho bolo konanie aj právoplatne zastavené (v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Co 207/03 z 30. apríla 2004), ale dovolací súd rozsudkom z 26. januára 2006 rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ svoj pôvodný nárok v priebehu konania upresnil a zmenil až 11. júna 2007, resp. 31. októbra 2007, teda po viac ako siedmich rokoch od podania žaloby. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (teda i podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (napr. I. ÚS 41/02, III. ÚS 113/07). Tieto skutočnosti však nemali výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku tohto konania, najmä s ohľadom vo vzťahu k neefektívnym a nesprávnym postupom všeobecných súdov, ktoré prerokúvali vec sťažovateľa.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup Okresného súdu Košice I a Okresného súdu Bratislava I. Ústavný sa zaoberal ich postupom v tejto veci nielen z hľadiska sťažovateľom namietaných

(označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného súdneho konania.

Nečinnosť a neefektívna činnosť Okresného súdu Košice I bola zistená v období od 2. mája 2000, keď bola podaná žaloba, až do 18. júla 2002, keď tento súd nesprávne postúpil vec z dôvodu vecnej nepríslušnosti Krajskému súdu v Košiciach (v trvaní takmer 27 mesiacov). Na základe jeho nesúhlasu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. Ndob 476/02 z 27. augusta 2002 rozhodol, že vecne príslušný je Okresný súd Košice I (15. augusta 2002). Napokon Okresný súd Košice I vyslovil aj svoju miestnu nepríslušnosť a 12. marca 2003 vec postúpil na konanie Okresnému súdu Bratislava I. V tomto období tento súd vykonal len jednoduché a neefektívne úkony (dve výzvy sťažovateľovi či trvá na žalobe, resp. na odstránenie nedostatkov žaloby). Toto obdobie možno preto označiť ako konanie so zbytočnými priet'ahmi. Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou (i dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty ohľadom tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02).

Ústavný súd preto po zvážení všetkých okolností pri hodnotení postupu Okresného súdu Košice I a Okresného súdu Bratislava I najmä s prihliadnutím na doterajšiu dobu konania a skutočnosť, že konanie začalo ešte v roku 2000, konštatuje, že celková dĺžka konania – takmer 8 rokov nemôže byť považovaná za zodpovedajúcu požiadavke konania bez zbytočných priet'ahov, ako to vyžaduje čl. 48 ods. 2 ústavy, a požiadavke „primeranej lehoty“, ako to vyžaduje čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Obranu Okresného súdu Bratislava I (prerokujújúceho vec v súčasnosti) spočívajúcu vo vysokom počte vecí na tomto súde a v jeho nedostatočnom personálnom obsadení ústavný súd neakceptoval.

V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka pretrvávajúceho vysokého nápadu pracovných vecí či námietka personálneho obsadenia tohto úseku a v tejto súvislosti neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prietahov.

Uvedené okolnosti sú dostatočné na to, aby oprávnili ústavný súd k záveru, že právna vec sťažovateľa nebola prerokovaná bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote. Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 879/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 3155/00) a Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/03 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd prikázal Okresnému súdu Bratislava I, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/03 konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku nálezu), pretože stav právnej neistoty sťažovateľa trvá dosiaľ.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov

sa ho domáha. Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk poukazujúc najmä na celkovú doterajšiu dĺžku konania pred všeobecnými súdmi.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba takmer 8 rokov čakala na výsledok konania o náhradu škody, ktoré dosiaľ nie je právoplatne skončené. U sťažovateľa oprávnene takýto postup všeobecných súdov vyvoláva stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľa, z princípov spravodlivosti a spôsobu zavŕšenia ochrany základných práv každej oprávnenej osoby, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu, ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadosťučinenie spolu v sume 50 000 Sk, ktoré sú mu Okresný súd Košice I a Okresný súd Bratislava I povinní zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu, je primeraným zadosťučinením spojeným s porušením označených práv sťažovateľa (bod 3 výroku nálezu). Ústavný súd vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (bod 6 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Sťažovateľ si uplatnil trovy konania v sume 9 444 Sk, ktoré bližšie špecifikoval. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2006 v sume 17 822 Sk. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 6 296 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 2 970 Sk (poradu s klientom vo veci prieskum v konaní ústavný súd nevyhodnotil ako ďalší úkon). Ďalej ústavný súd podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal právnenému zástupcovi sťažovateľa dvakrát náhradu režijného paušálu po 178 Sk. Ústavný

súd vyslovil povinnosť Kancelárie ústavného súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právneho zástupcovi sťažovateľa a Okresný súd Košice I a Okresný súd Bratislava I sú povinní tieto trovy nahradiť Kancelárii ústavného súdu (body 4 a 5 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2007